

Sygn. akt I CSK 5832/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko Fundacji w W.
o ochronę dóbr osobistych,
oraz z powództwa wzajemnego Fundacji w W.
przeciwko M. R.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym 18 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powoda wzajemnego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 12 maja 2022 r., sygn. akt I ACa 1050/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Fundacji w W. na rzecz M. R. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wzajemny Fundacja w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 maja 2022 r., zaskarżając go w części, tj. w zakresie w jakim Sąd drugiej instancji zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo wzajemne o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącego Sąd drugiej instancji powinien ograniczyć lub uściślić treść żądanego oświadczenia, nie pozbawiając Fundacji możliwości żądania dopełnienia czynności potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia jej dobrego imienia.

W odpowiedzi na skargę powód (pozwany wzajemny) wnosił o odrzucenie skargi kasacyjnej, ewentualnie o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Po pierwsze, z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika jednak wprost, które przepisy miałyby zostać naruszone przez Sąd Apelacyjny w sposób kwalifikowany.

Po drugie, uzasadnienie czwartej przesłanki kasacyjnej ogranicza się w zasadzie do dwóch ostatnich zdań sporządzonego wywodu. Pozostałą część uzasadnienia stanowi bowiem odniesienie się do stanowisk Sądów obu instancji prezentowanych w sprawie. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią

skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Po trzecie, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego w sprawie o ochronę dóbr osobistych sąd nie jest w sposób bezwzględny związany sformułowaniem oświadczenia żadanego przez powoda. Jeżeli treść oświadczenia sformułowana jest niewłaściwie, niewyraźnie lub nieprecyzyjnie, sąd może ją odpowiednio zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa (zob. m.in. wyroki: z 28 czerwca 2007 r., IV CSK 115/07; z 9 maja 2008 r., III CSK 17/08; z 23 maja 2013 r., I CSK 552/12; z 28 marca 2018 r., IV CSK 317/17). Sąd może więc kształtować treść oświadczenia przez ograniczenie jego zakresu, uściślenie czy wyeliminowanie określonych sformułowań, nadanie przejrzystości i poprawności pod względem językowym, ponieważ w ten sposób nadaje woli powoda określonej zakresem zgłoszonego żądania, poprawną jurydycznie formę (wyrok z 11 marca 2016 r., I CSK 90/15, OSNC-ZD 2017, nr B, poz. 35, zob. również m.in. wyroki: z 7 stycznia 2005 r., IV CK 413/04; z 13 kwietnia 2007 r., I CSK 28/07, Legalis; z 20 stycznia 2011 r., I CSK 409/10; z 11 lutego 2010 r., I CSK 286/09). Sąd jest również uprawniony do dostosowania formy oświadczenia do wymagań edytorskich i technicznych. Powinien przy tym uwzględnić specyfikę środka przekazu, za pomocą którego nakazane oświadczenia ma być opublikowane (zob. wyroki: z 11 kwietnia 2006 r., I CSK 159/05; z 5 listopada 2008 r., I CSK 164/08; z 27 marca 2013 r., I CSK 518/12, OSNC-ZD 2014, nr A, poz. 13). Nie oznacza to jednak, że sąd jest uprawniony do ukształtowania treści oświadczenia w sposób całkowicie odbiegający od żądania powoda, a do tego sprowadzałyby się akceptacja prezentowanego w okolicznościach sprawy stanowiska skarżącego.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania a stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) obciążył powoda wzajemnego kosztami postępowania kasacyjnego.

[r.g.]

[a.ł.]